

Da jeg ved Gennemlæsningen af Betænkningen kom til Nr. 39 om dette Samraad, blev jeg noget overrasket, idet jeg gik ud fra, at den Sag egentlig i det væsentligste var afsluttet, saa at der ikke manglede andet, end at der skulde blive stillet Forslag om en Bevilling til en Forsøgsstations Tilvejebringelse. Men ved at se denne Bemærkning i Betænkningen om, at der var afholdt Samraad, indsaa jeg, at Sagen ikke var afgjort endnu, thi et Samraad er jo ikke det samme som et Forslag. Et Samraad om en Sag betyder jo, at der yderligere skal forhandles og diskuteres om vedkommende Sag. Det, der foranledigede mig til at tro, at Sagen egentlig i det væsentlige var afgjort, var, at der i Sommer i Herning blev afholdt et Møde — til hvilket det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 5te Valgekreds (Rasmus Nielsen) ogsaa hentydede i Gaar — et Møde, ved hvilket de Mænd, der have haft med denne Sag at gøre, vare samlede, og hvor der var tilkaldt de Rigsdagsmænd, som repræsentere de Ægne, for hvilke en saadan Forsøgsstation væsentlig vil have Interesse, og paa dette Møde fik jeg det Indtryk, at Sagen dermed var bragt til Ende for det Udvalgs Vedkommende, som var nedsat for at ordne denne Sag.

Jeg skal straks tilføje, at jeg var ikke fuldt ud enig i det Resultat, som blev fremlagt for os paa det Møde, idet det forekom mig — det samme er jo ogsaa blevet antydnet fra flere Sider —, at Stationen herefter kom til at ligge for langt mod Øst, for langt inde i Landet. En Forsøgsstation, som særlig skulde være til Gavn for Vestkysten, maatte bringes saa nær ud mod Havet som vel muligt, idet det ikke blot var Jordbundsforholdene, man maatte tage Hensyn til, men ogsaa — endda i særlig høj Grad — de klimatiske Forhold, Nedbøren, den skarpe Vestenvind og Havtaagen eller Havgusen, som vi have saa meget af i Vestjylland om Sommeren, og som sikkert har en stor Indflydelse paa Afgrøderne. For det tredie var den indbyrdes Beliggenhed meget uheldig, idet denne Forsøgsstation jo ikke kunde have sine Arealer paa eet Sted, men var delt paa 4 forskellige Steder.

Naar vi nu ville se paa Sagens Gang, er det jo saaledes, at dette Spørgsmaal blev rejst af Repræsentanter for vestjydske Landboforeninger, og der blev jo nedsat et Udvalg, en Komite, hvad man vil kalde det, af de samvirkende jydske Landboforeningers Planteavlsludvalgs Medlemmer og

nogle enkelte delegerede fra de vestjydske Landboforeninger. Af disse blev der af hver Landboforening valgt fra 3 til 6, og de udpegede to Mænd og en Suppleant, en for den østlige Del af Ringkøbing Amt, en for den vestlige Del og en for den nordlige Del —, det var Suppleanten, der kom til at bo i den nordlige Del. Man kan saaledes sige, at det var en nogenlunde ligelig Fordeling, der fandt Sted. Efter at der var sket Bekendtgørelse derom, modtog dette Udvalg Tilbud om Arealer, som kunde tænkes at egne sig for en saadan Planteafprøvsstation. Der indkom, saa vidt jeg ved — jeg maa tilføje, at de nøjagtige Tal har jeg ikke, det er efter Hukommelsen, jeg opgiver det — Tilbud fra ca. 60 forskellige Steder. Af disse bleve ca. 10 straks skudte ud, da de slet ikke mentes at være egnede. De øvrige ca. 50 bleve saa undersøgte, og blandt disse vare der 4, som bleve befundne at egne sig til en saadan Forsøgsstation, men der var ganske vist det uheldige ved disse — som jeg allerede har nævnt —, at de laa paa 4 forskellige Steder, den ene i Borris, den anden i Studsgaard, den tredie i Herning og den fjerde i Gjelleruplund. Arealerne i Borris og Studsgaard skulde særlig egne sig for Agerbrugsforsøg, det i Borris for den Del af Agerbruget, som særlig vedrører de bedre dybt muldede Jorder i Vestjylland, det ved Studsgaard skulde særlig være for de lette tørre Sandjorder. Arealet i Herning var Højpose, og Arealet i Gjelleruplund var Æng, en Lavpose, begge beregnede til Forsøg vedrørende Mosekultur. Men inden den endelige Afgørelse fandt Sted fra Udvalgets Side, inden de toge endelig Beslutning om Sagen, forelagdes denne for de respektive Landboforeninger i Ringkøbing Amt, men derfra fremkom intet nyt Tilbud eller nogen særlig Anke over det, som Udvalget var blevet enigt om. Jeg skal tilføje, at for at den nordlige Del ikke skulde være udskudt, men ogsaa kunde faa sin Mening tilkendegivet, blev Suppleanten, som var valgt i den nordlige Del, tilkaldt, endskønt ingen af de andre var fræverende. Om de to Arealer, det ved Borris og det ved Studsgaard, har Konsulent Fr. Hansen udtalt, at de vare nogle af de bedst egnede Jorder til det Brug, som overhovedet vare at finde, ja endogsaa de bedst egnede, han havde fundet noget Sted i Landet, og denne Udtalelse fandt Tilslutning fra hans tilstedeværende Kollega.

Nu vil jeg dog gerne spørge dels Finansudvalget, dels dem, der have haft Be-